

ДЕТСКА ГРАДИНА „Светлина”

5350 Тръвна, ул. „Васил Априлов” 1, тел: 0897 090544

e-mail: cdg_svetlina_trqvna@abv.bg

УТВЪРДИЛ:.....

Весислава Александрова
Директор

ПЛАН

за организация на дейностите за подкрепа на гражданското, здравното,
екологичното и интеркултурно образование на децата
за учебна 2025 / 2026 година

I. Същност и цели на ГЗЕИКО

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование /ГЗЕИКО / на децата са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържане на устойчива околна среда.

1. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

2. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

3. Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

4. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целите, които стоят пред нас като образователна институция, която формира детето като автономна и активна личност са:

1. Формиране на демократични ценности
2. Насърчаване на инициативност, отговорност, солидарност и критичност
3. Изграждане на демократична и здравословна среда, свободна от агресия, насилие и дискриминация
4. Поддържане на позитивен климат и възможности за избор, гражданско участие, толерантност, взаимно разбиране, зачитане и уважение
5. Създаване на позитивна образователна среда с възможности за диалог между всички институции, имащи отношение към възпитанието на децата, включително и чрез форми на детско участие и самоуправление

Пред учителя в детската градина стои предизвикателството да внесе в своята практика всички новости на съвременето, за да постави основите на ученето през целия живот още от най-ранна детска възраст и да изгради детето като личност, която:

1. разбира и отстоява правата си
2. признава правото и ценността на различните
3. осъзнава и цени своята културна идентичност
4. взаимодейства с членове на семейството си, общността и другите хора по уважителен начин
5. носи отговорност за постъпките си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите около него
6. подбира продукти и храни за подобряване на здравето и поддържане на здравословен начин на живот
7. познава и спазва нормите на екологичната култура
8. познава публичните институции и възможностите да потърси помощ от тях

II. Начини и форми на осъществяване на ГЗЕИКО

В предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи: интегрирано в обучението по образователни направления и интегрирано в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие

Начините и формите са съобразени с възрастовите особености на децата, с техните потребности и възможности и са подчинени на цялостната стратегия и програмната система на детската градина. Учителите по своя преценка използват, адаптират и комбинират формите на обучение и работа с децата, в рамките на целодневната организация на образователния процес. Анализирайки потребностите на 3-7 годишните деца, в съответствие със своята стратегия и политика, ДГ „Светлина“ си определя като приоритет следната **основна задача**: Подпомагане изграждането на детска личност, с гражданско съзнание и поведение; физически здрави и емоционално богати деца; адаптивни в заобикалящата ги социална среда; със знания и умения, гарантиращи им добра реализация в училище.

II.1. Интегрирано в обучението по образователни направления

Социализация, индивидуализация и интеграция са равностойни процеси, необходими за цялостното развитие на човека. Формирането и развитието на умения за общуване и спазване на определени норми на поведение и действия в различни ситуации, ориентирането на детето в заобикалящия го свят, създаването на правила за съвместен и безопасен живот в детската градина и извън нея са едни от най-важните цели на възпитанието. Всичко това може да се конкретизира чрез постигането на резултати в различни посоки в различни образователни направления:

- психично здраве и личностно развитие
- физическо развитие и дееспособност
- лична хигиена и хранене
- безопасност и първа помощ
- междуличностни отношения, правила за общуване с околните
- права на човека, солидарност, справедливост
- идентичности и различия в обществото
- биологично разнообразие и опазване на природата

Посоченото многообразие се постига чрез реализиране на учебното съдържание, залегнало в следните теми на учебни ситуации по образователно направление „Околен свят“ за различните възрастови групи:

- **Първа група „Бон-Бон“** – „У дома какво се случи“; „Днес децата във двора“; „Няма да се простудявам“ „Да Празнуваме“; „Да подредим играчките“; „Цветя за мама“; „Шарени яйца“; „Всеки има ли си“; „Детска градина“; „Зеленчук“; „Ябълки и круши“; „Елхичке зелена“; „Чисти и здрави“; „Мога сам“; „Родина“; „Мартенички“; „Чук чук яйчице“; „Пеша и с кола“; „Градинка“; „Дим“; „Самолет“; „Къщичка за птички“; „Камион“; „Добър апетит“; „
- **Първа група „Мечо Пух“** – „У дома какво се случи“; „Днес децата във двора“; „Няма да се простудявам“ „Да Празнуваме“; „Да подредим играчките“; „Цветя за мама“; „Шарени яйца“; „Всеки има ли си“; „Детска градина“; „Зеленчук“; „Ябълки и круши“; „Елхичке зелена“; „Чисти и здрави“; „Мога сам“; „Родина“; „Мартенички“; „Чук чук яйчице“; „Пеша и с кола“; „Градинка“; „Дим“; „Самолет“; „Къщичка за птички“; „Камион“; „Добър апетит“; „
- **Разновъзрастова група „Мики Маус“** – „В очакване на Коледа“; „Празници любими“; „Мартенички“; „Пъстър великден“; „Светофарче другарче“; „Има ли вълшебни думи“; „Здравословна храна“; „Моята улица“; „И улицата има правила“; „Коледари“; „При зъболекаря“; „Внимание пожар“; „Моето здраве е важно“; „знамето ни е трицветно“; „Превозни средства“; „Лазарки“; „Шарени яйца“; „Светофарни човечета“; „България празнува“; „Влак“; „Превозни средства по релси“; „Самолет“; „Превозни средства по въздуха“; „автомобили“; „Превозни средства по пътя“; „Кораб“; „превозни средства по вода“; „Мартеници“; „Великден“; „
- **Четвърта подготвителна група „Слънце“** - „в очакване на нова година“; „Коледа дошла е“; „Да бъдем добри“; „в очакване на Баба Марта“; „България, нашата родина“; „Пъстър Великден“; „На Гергьовден“; „Правилата помагат“; „Моят път до детската градина“; „важни ли са правилата“; „Проишествие в гардеробчето“; „Водата е навсякъде“; „Кой не може без вода“; „Посещение в музея“; „Аз раста и се променям“; „Когато съм болен“; „За да бъда здрав“; „Горската аптека“; „Професиите на хората“; „Щом порастна ще стана“; „Какъв да стана“; „По земя, въздух и вода“; „Пътници и пешеходци“; „Българските герои“; „Днес Родината празнува“; „Пътешествие из България“; „великденски традиции“; „Земята е наш дом“; „24 май“; „Левски“; „апостолът в премеждие“; „Българските лъвове“; „Това е моята родина“; „Пъстри шевици“; „

II. 2. Интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование в процеса на възпитание и обучение на децата се придобива и чрез разширена подготовка интегрирано и чрез допълнителни форми на работа в детската градина. Детето трябва да се изгради като активна личност, която:

- разбира, отстоява и цени човешките права
- познава месни институции, органи за ред и сигурност, свързани с правата на децата
- зачита многообразието и различието между хора и етноси
- изразява и отстоява гражданска позиция
- познава и спазва нормите на екологична култура
- изгражда и поддържа здравословен начин на живот и общуване и други

Придобиването на тези компетентности е насочено към изпълнение на множество дейности, които педагогическият екип е избрал да реализира през настоящата учебна година. Системата от методи, с които се поднасят и реализират дейностите е съобразена с възрастовите особености на децата, с техните интереси и потребности и с целите, които си е поставил педагога. Особено място заемат преките наблюдения, разкази, беседи, решаване на задачи и казуси, включване на децата в центрове по интереси, творчески ателиета, клубове по спорт, детски лаборатории и работилници, сезонни лагери, библиотеки, изложби, открити врати и още много други.

Детска градина като образователна институция и българското предучилищно образование е изправено пред предизвикателствата на съвременното. Все по-наложително е то да измени своята обща атмосфера, съхранявайки и обогатявайки традициите си, съобразно потребностите, произтичащи от динамиката на общественото развитие, промяната на нагласите и мотивацията за учене през целия живот. Учителите в детската градина е необходимо да формират у децата умения, необходими им за бъдещето. Те трябва да изграждат самочувствие у децата, че са равностойна и активна част от европейското и световното общество.

Процесът на възпитание на детето започва от детската градина. Това е мястото, където то за първи път попада в една организирана по нов за него начин, социална среда. В нея то изгражда и затвърдява навиците си за общуване, проявява склонност към възприемане на чужди поведенчески модели и оформя основата на бъдещите си представи.

Предучилищното образование е необходимо да бъде ориентирано към провокиране на мисленето и самостоятелността, към формиране на практически умения и към развиване на личността. Това е особено важно, в периода на задължителната подготовка за училище, с оглед формиране на положително отношение към училището и създаването на мотивация за учене и бъдеща реализация.

Екипът на детска градина „Светлина“, позовавайки се на всички новости и своя богат и успешен опит, анализирайки потребностите на децата тук и сега, определя като свои приоритети изграждането на постоянно действащи следните практики:

II.2.1. Гражданско образование

- утвърждаване символите на детската градина – знаме, химн, лого, униформи за децата и за учителите;
- ритуали, свързани с откриване и закриване на учебната година, официално раздаване на удостоверенията на децата от ПГ, награждаване на отличени деца и учители, честване на национални празници, честване на рождени и имени дни на децата, посещение на музейни обекти и институции в града, ден на детското самоуправление в детската градина, съвместни мероприятия с различни институции в града, работа по вътрешни проекти на групата;
- организиране на доброволчески дейности и кампании, подкрепящи здравето, толерантността, правата на човека, опазване на околната среда;
- оформяне във всяка група на кътове или центрове: „Моите права и задължения“, „Движа се безопасно“.

II.2.2. Здравно образование

- изграждане на навици за здравословно хранене и поддържане на лична хигиена;
- Посещение на децата в кабинета на мед. сестра, лекар, зъболекар;
- организиране на разходки, походи, екскурзии, спортни празници.

II.2.3. Екологично образование

- наблюдения, разкази, провеждане на учебни ситуации на открито;
 - оформяне на природни кътове, ателиета и табла с подходяща тематика, работа по проекти на групата;
 - „Чиста планета“ - организиране на дейности с екологична насоченост, посветени на Деня на Земята – 22 април;
 - Отбелязване на деня на водата
 - Включване във всички глобални дни на действие посветени на екологичното образование.
- разделно събиране на отпадъците.
 - Допълнително сформирание на група по интереси към проект „Силен старт“ с наименование „Приатели на Земята“ с екологична насоченост;

- Работа по кампания „Влез в зеления кръг“ с цел получаване на Зелен флаг и влизане в мрежата на Екоучилища.

II.2.4. Интеркултурно образование

- усвояване на знания за български празници, обичаи и традиции и такива на различни общности;
- организиране на дейности, отбелязващи Националните празници на България.

III. Времеви график на допълнителните дейности за учебната година- подробно разработен в Годишния комплексен план за дейността на ДГ

Забележка: Планът може да се допълва и променя тематично по предложение на учителите.